

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande och sättande i kraft av nordatlantiska fördraget och avtalet om status för Nordatlantiska fördragsorganisationen, nationella representanter och organisationens internationella personal

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att riksdagen godkänner nordatlantiska fördraget, sådant det lyder ändrat genom anslutningsprotokollen, samt avtalet om status för Nordatlantiska fördragsorganisationen, nationella representanter och organisationens internationella personal.

Nordatlantiska fördraget undertecknades i Washington den 4 april 1949. Fördraget trädde i kraft internationellt den 24 augusti 1949. Finlands anslutningsprotokoll, genom vilket Finland ansluter sig till nordatlantiska fördraget, undertecknades efter anslutningssamtalen av Natos trettio medlemsstater den 5 juli 2022. Samma dag undertecknades även Sveriges anslutningsprotokoll. Finlands och Sveriges anslutning till Nato förutsätter att alla medlemsstater i Nordatlantiska fördragsorganisationen godkänner anslutningsprotokollen i enlighet med sina nationella förfaranden. Därefter lämnar Nordatlantiska fördragsorganisationens generalsekreterare Finland och Sverige en inbjudan att ansluta sig till nordatlantiska fördraget.

Finlands anslutning till nordatlantiska fördraget träder i kraft när Finlands anslutningsinstrument deponeras hos Amerikas förenta staters regering. Strävan är att Finland och Sverige ska deponera sina anslutningsinstrument samtidigt, och Finland och Sverige godkänner då inte varandras anslutningsprotokoll separat. Avtalet om status för Nordatlantiska fördragsorganisationen, nationella representanter och organisationens internationella personal träder i kraft för Finlands del när Finland deponerar sitt ratifikationsinstrument hos Amerikas förenta staters regering.

Propositionen innehåller även förslag till lagar för att sätta i kraft fördraget och avtalet. Den föreslagna lagen om nordatlantiska fördraget avses träda i kraft samtidigt som nordatlantiska fördraget, sådant det lyder ändrat genom anslutningsprotokollen, träder i kraft för Finlands del, vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet. Den föreslagna lagen om avtalet om status för Nordatlantiska fördragsorganisationen, nationella representanter och organisationens internationella personal avses på motsvarande sätt träda i kraft samtidigt som avtalet träder i kraft för Finlands del, vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet.

Kläm 1

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § i grundlagen föreslås det att riksdagen godkänner det i Washington den 4 april 1949 upprättade nordatlantiska fördraget, sådant det lyder ändrat genom anslutningsprotokollen, samt det i Ottawa den 20 september 1951 upprättade avtalet om status för Nordatlantiska fördragsorganisationen, nationella representanter och organisationens internationella personal.

Kläm 2

Eftersom fördraget och avtalet innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen, föreläggs riksdagen samtidigt följande lagförslag:

1.

Lag

om nordatlantiska fördraget

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i det i Washington den 4 april 1949 upprättade nordatlantiska fördraget, sådant det lyder ändrat genom anslutningsprotokollen, ska gälla som lag, sådana som Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Bestämmelser om sättande i kraft av de bestämmelser i fördraget som inte hör till området för lagstiftningen utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

2.

Lag

om avtalet om status för Nordatlantiska fördragsorganisationen, nationella representanter och organisationens internationella personal

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i det i Ottawa den 20 september 1951 upprättade avtalet om status för Nordatlantiska fördragsorganisationen, nationella representanter och organisationens internationella personal ska gälla som lag, sådana som Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Bestämmelser om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som inte hör till området för lagstiftningen utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 20xx

Statsminister

Sanna Marin

utrikesminister Pekka Haavisto

NORDATLANTISKA FÖRDRAGET

Parterna i detta fördrag bekräftar sin tro på ändamålen och grundsatserna i Förenta nationernas stadga och sin vilja att leva i fred med alla folk och alla regeringar.

Parterna är fast beslutna att trygga sina folks frihet, gemensamma arv och civilisation, vilka grundar sig på demokratiska principer, principen om den enskilda människans frihet och rättsstatsprincipen. De strävar efter att främja stabilitet och välfärd i det nordatlantiska området.

Parterna har föresatt sig att förena sina ansträngningar för ett kollektivt försvar och upprätthållandet av fred och säkerhet. De enas därför om detta nordatlantiska fördrag:

Artikel 1

Parterna förbinder sig i enlighet med Förenta nationernas stadga att lösa eventuella internationella tvister i vilka de är parter med fredliga medel på sådant sätt att inte internationell fred och säkerhet eller rättvisan äventyras samt att i sina internationella förbindelser avhålla sig från hot om och bruk av våld på ett sätt som är oförenligt med Förenta nationernas ändamål.

Artikel 2

Parterna ska bidra till den fortsatta utvecklingen av fredliga och vänskapliga internationella förbindelser genom att stärka sina fria institutioner, öka förståelsen av de principer som de institutionerna bygger på och främja förutsättningar för stabilitet och välfärd. De ska sträva efter att undanröja motsättningar i sin internationella ekonomiska politik, och de ska främja ekonomiskt samarbete mellan enskilda parter eller alla parter.

Artikel 3

För att effektivare uppnå målen för detta fördrag ska parterna, var för sig och tillsammans, genom kontinuerlig och effektiv egen beredskap och ömsesidigt bistånd, upprätt-

THE NORTH ATLANTIC TREATY

The Parties to this Treaty reaffirm their faith in the purposes and principles of the Charter of the United Nations and their desire to live in peace with all peoples and all governments.

They are determined to safeguard the freedom, common heritage and civilisation of their peoples, founded on the principles of democracy, individual liberty and the rule of law. They seek to promote stability and well-being in the North Atlantic area.

They are resolved to unite their efforts for collective defence and for the preservation of peace and security. They therefore agree to this North Atlantic Treaty :

Article 1

The Parties undertake, as set forth in the Charter of the United Nations, to settle any international dispute in which they may be involved by peaceful means in such a manner that international peace and security and justice are not endangered, and to refrain in their international relations from the threat or use of force in any manner inconsistent with the purposes of the United Nations

Article 2

The Parties will contribute toward the further development of peaceful and friendly international relations by strengthening their free institutions, by bringing about a better understanding of the principles upon which these institutions are founded, and by promoting conditions of stability and well-being. They will seek to eliminate conflict in their international economic policies and will encourage economic collaboration between any or all of them.

Article 3

In order more effectively to achieve the objectives of this Treaty, the Parties, separately and jointly, by means of continuous and effective self-help and mutual aid, will maintain and develop their individual and collective capacity to resist armed attack.

hålla och utveckla sin individuella och kollektiva förmåga att stå emot väpnade angrepp.

Artikel 4

Parterna ska samråda närhelst en part anser att någon parts territoriella integritet, politiska oberoende eller säkerhet hotas.

Artikel 5

Parterna är ense om att ett väpnat angrepp mot en eller flera av dem i Europa eller Nordamerika ska betraktas som ett angrepp mot dem alla, och följaktligen enas parterna om att varje part, under utövande av den rätt till individuellt eller kollektivt självförsvar som erkänns i artikel 51 i Förenta nationernas stadga, i händelse av ett sådant väpnat angrepp ska bistå den eller de angripna parterna genom att individuellt och i samförstånd med de övriga parterna utan dröjsmål vidta de åtgärder som den anser nödvändiga, inklusive bruk av vapenmakt, för att återställa och upprätthålla säkerheten i det nordatlantiska området.

Alla sådana väpnade angrepp och alla de åtgärder som vidtas med anledning av dem ska omedelbart inberättas till Förenta nationernas säkerhetsråd. Sådana åtgärder ska avslutas när säkerhetsrådet har vidtagit nödvändiga åtgärder för att återställa och upprätthålla internationell fred och säkerhet.

Artikel 6¹

Vid tillämpning av artikel 5 ska ett väpnat angrepp mot en eller flera parter avse ett väpnat angrepp

- mot en parts territorium i Europa eller Nordamerika, mot Frankrikes departement i Algeriet², mot Turkiets territorium eller mot de öar i det nordatlantiska området norr om

Article 4

The Parties will consult together whenever, in the opinion of any of them, the territorial integrity, political independence or security of any of the Parties is threatened

Article 5

The Parties agree that an armed attack against one or more of them in Europe or North America shall be considered an attack against them all and consequently they agree that, if such an armed attack occurs, each of them, in exercise of the right of individual or collective self-defence recognised by Article 51 of the Charter of the United Nations, will assist the Party or Parties so attacked by taking forthwith, individually and in concert with the other Parties, such action as it deems necessary, including the use of armed force, to restore and maintain the security of the North Atlantic area.

Any such armed attack and all measures taken as a result thereof shall immediately be reported to the Security Council. Such measures shall be terminated when the Security Council has taken the measures necessary to restore and maintain international peace and security.

Article 6⁴

For the purpose of Article 5, an armed attack on one or more of the Parties is deemed to include an armed attack:

- on the territory of any of the Parties in Europe or North America, on the Algerian Departments of France⁵, on the territory of Turkey or on the Islands under the jurisdiction of any of the Parties in the North Atlantic area north of the Tropic of Cancer;

¹ Definitionen av vilka territorier som artikel 5 är tillämplig på ändrades genom artikel 2 i protokollet till nordatlantiska fördraget om Greklands och Turkiets anslutning, som undertecknades den 22 oktober 1951.

² Nordatlantiska rådet meddelade den 16 januari 1963 att de relevanta bestämmelserna i detta fördrag den 3 juli 1962 upphörde att vara tillämpliga på Frankrikes tidigare departement i Algeriet.

⁴ The definition of the territories to which Article 5 applies was revised by Article 2 of the Protocol to the North Atlantic Treaty on the accession of Greece and Turkey signed on 22 October 1951.

⁵ On January 16, 1963, the North Atlantic Council noted that insofar as the former Algerian Departments of France were concerned, the relevant clauses of this Treaty had become inapplicable as from July 3, 1962.

- Kräftans vändkrets som omfattas av en parts jurisdiktion,
- mot en parts styrkor, fartyg eller luftfartyg som befinner sig inom eller ovanför dessa territorier, andra sådana områden i Europa där en parts ockupationstrupper var stationerade den dag då fördraget trädde i kraft, Medelhavet eller det nordatlantiska området norr om Kräftans vändkrets.

Artikel 7

Detta fördrag inverkar inte, och ska inte tolkas som att det på något sätt inverkar, på de rättigheter och skyldigheter som de parter som är medlemmar i Förenta nationerna har i enlighet med Förenta nationernas stadga och inte heller på Förenta nationernas säkerhetsråds huvudansvar för upprätthållandet av internationell fred och säkerhet.

Artikel 8

Varje part förklarar att inga nu gällande internationella åtaganden mellan parten och någon annan part eller en tredjestat står i strid med bestämmelserna i detta fördrag, och förbinder sig att inte ingå några internationella åtaganden som står i strid med detta fördrag.

Artikel 9

Parterna inrättar härmed ett råd i vilket varje part är företrädd och vars syfte är att behandla frågor som gäller genomförandet av detta fördrag. Rådet ska organiseras så att det när som helst kan sammanträda utan dröjsmål. Rådet ska inrätta biträdande organ efter behov; i synnerhet ska rådet omedelbart inrätta en försvarskommitté, som ska ge rekommendationer om åtgärder för genomförandet av artiklarna 3 och 5.

Artikel 10

Vilken som helst annan europeisk stat som har förutsättningar att främja principerna i detta fördrag och bidra till säkerheten i det nordatlantiska området kan genom enhällig överenskommelse mellan parterna inbjudas att ansluta sig till detta fördrag. En stat som bjudits in på detta sätt kan bli part i fördraget genom att deponera sitt anslutningsinstrument hos Amerikas förenta staters regering. Amerikas förenta staters regering ska

- on the forces, vessels, or aircraft of any of the Parties, when in or over these territories or any other area in Europe in which occupation forces of any of the Parties were stationed on the date when the Treaty entered into force or the Mediterranean Sea or the North Atlantic area north of the Tropic of Cancer.

Article 7

This Treaty does not affect, and shall not be interpreted as affecting in any way the rights and obligations under the Charter of the Parties which are members of the United Nations, or the primary responsibility of the Security Council for the maintenance of international peace and security.

Article 8

Each Party declares that none of the international engagements now in force between it and any other of the Parties or any third State is in conflict with the provisions of this Treaty, and undertakes not to enter into any international engagement in conflict with this Treaty.

Article 9

The Parties hereby establish a Council, on which each of them shall be represented, to consider matters concerning the implementation of this Treaty. The Council shall be so organised as to be able to meet promptly at any time. The Council shall set up such subsidiary bodies as may be necessary; in particular it shall establish immediately a defence committee which shall recommend measures for the implementation of Articles 3 and 5.

Article 10

The Parties may, by unanimous agreement, invite any other European State in a position to further the principles of this Treaty and to contribute to the security of the North Atlantic area to accede to this Treaty. Any State so invited may become a Party to the Treaty by depositing its instrument of accession with the Government of the United States of America. The Government of the United States of America will inform each of the Parties of the deposit of each such instrument of accession.

underrätta varje part om deponeringen av varje sådant anslutningsinstrument.

Artikel 11

Parterna ska ratificera detta fördrag och genomföra bestämmelserna i det i enlighet med sina konstitutionella förfaranden. Ratifikationsinstrumenten ska så snart som möjligt deponeras hos Amerikas förenta staters regering, som ska notifiera alla övriga signatärer om varje deponering. Fördraget träder i kraft mellan de stater som har ratificerat det så snart en majoritet av signatärerna, inklusive Belgien, Frankrike, Förenade kungariket, Förenta staterna, Kanada, Luxemburg och Nederländerna, har deponerat sina ratifikationsinstrument, och får med avseende på övriga stater verkan den dag då de deponerar sitt ratifikationsinstrument.⁽³⁾

Artikel 12

När fördraget har varit i kraft i tio år, eller när som helst därefter, ska parterna, om någon av dem begär det, samråda i syfte att se över fördraget, med beaktande av de faktorer som vid den tidpunkten påverkar freden och säkerheten i det nordatlantiska området, inklusive utvecklingen av globala och regionala avtal i enlighet med Förenta nationernas stadga för upprätthållandet av internationell fred och säkerhet.

Artikel 13

När fördraget har varit i kraft i tjugo år kan en part upphöra att vara part ett år efter det att den har överlämnat sitt meddelande om uppsägning till Amerikas förenta staters regering, som ska underrätta de övriga parternas regeringar om deponeringen av varje meddelande om uppsägning.

Artikel 14

Detta fördrag, vars engelska och franska texter är lika giltiga, ska deponeras i Amerikas förenta staters regerings arkiv. Den regeringen ska sända övriga signatärers regeringar bestyrkta kopior.

Article 11

This Treaty shall be ratified and its provisions carried out by the Parties in accordance with their respective constitutional processes. The instruments of ratification shall be deposited as soon as possible with the Government of the United States of America, which will notify all the other signatories of each deposit. The Treaty shall enter into force between the States which have ratified it as soon as the ratifications of the majority of the signatories, including the ratifications of Belgium, Canada, France, Luxembourg, the Netherlands, the United Kingdom and the United States, have been deposited and shall come into effect with respect to other States on the date of the deposit of their ratifications.⁽⁶⁾

Article 12

After the Treaty has been in force for ten years, or at any time thereafter, the Parties shall, if any of them so requests, consult together for the purpose of reviewing the Treaty, having regard for the factors then affecting peace and security in the North Atlantic area, including the development of universal as well as regional arrangements under the Charter of the United Nations for the maintenance of international peace and security.

Article 13

After the Treaty has been in force for twenty years, any Party may cease to be a Party one year after its notice of denunciation has been given to the Government of the United States of America, which will inform the Governments of the other Parties of the deposit of each notice of denunciation.

Article 14

This Treaty, of which the English and French texts are equally authentic, shall be deposited in the archives of the Government of the United States of America. Duly certified copies will be transmitted by that Government to the Governments of other signatories.

³ Fördraget trädde i kraft den 24 augusti 1949, efter det att alla signatärstater hade deponerat sina ratifikationsinstrument.

⁶ The Treaty came into force on 24 August 1949, after the deposition of the ratifications of all signatory states.

PROTOKOLL TILL NORDATLANTISKA FÖRDRAGET OM REPUBLIKEN FINLANDS ANSLUTNING

Parterna i nordatlantiska fördraget, undertecknat i Washington den 4 april 1949,

som är övertygade om att Republiken Finlands anslutning till fördraget kommer att stärka säkerheten i det nordatlantiska området,

enas om följande:

Artikel I

Så snart detta protokoll har trätt i kraft ska Nordatlantiska fördragsorganisationens generalsekreterare på alla parters vägnar lämna Republiken Finlands regering en inbjudan att ansluta sig till nordatlantiska fördraget. Republiken Finland blir i enlighet med artikel 10 i fördraget part i fördraget den dag då den deponerar sitt anslutningsinstrument hos Amerikas förenta staters regering.

Artikel II

Detta protokoll träder i kraft när varje part i nordatlantiska fördraget har meddelat Amerikas förenta staters regering om sitt godkännande av det. Amerikas förenta staters regering ska underrätta alla parter i nordatlantiska fördraget om dagen för mottagandet av varje sådant meddelande och om dagen för ikraftträdandet av detta protokoll.

Artikel III

Detta protokoll, vars engelska och franska texter är lika giltiga, ska deponeras i arkivet hos Amerikas förenta staters regering. Den regeringen ska sända bestyrkta kopior av protokollet till regeringarna för alla parter i nordatlantiska fördraget.

Till bekräftelse härav har undertecknade befullmäktigade undertecknat detta protokoll. Undertecknat i Bryssel den 5 juli 2022

För Republiken Albanien

PROTOCOL TO THE NORTH ATLANTIC TREATY ON THE ACCESSION OF THE REPUBLIC OF FINLAND

The Parties to the North Atlantic Treaty, signed at Washington on April 4, 1949,

Being satisfied that the security of the North Atlantic area will be enhanced by the accession of the Republic of Finland to that Treaty,

Agree as follows:

Article I

Upon the entry into force of this Protocol, the Secretary General of the North Atlantic Treaty Organisation shall, on behalf of all the Parties, communicate to the Government of the Republic of Finland an invitation to accede to the North Atlantic Treaty. In accordance with Article 10 of the Treaty, the Republic of Finland shall become a Party on the date when it deposits its instrument of accession with the Government of the United States of America.

Article II

The present Protocol shall enter into force when each of the Parties to the North Atlantic Treaty has notified the Government of the United States of America of its acceptance thereof. The Government of the United States of America shall inform all the Parties to the North Atlantic Treaty of the date of receipt of each such notification and of the date of the entry into force of the present Protocol

Article III

The present Protocol, of which the English and French texts are equally authentic, shall be deposited in the Archives of the Government of the United States of America. Duly certified copies thereof shall be transmitted by that Government to the Governments of all the Parties to the North Atlantic Treaty.

För Konungariket Belgien
För Republiken Bulgarien
För Kanada
För Republiken Kroatien
För Republiken Tjeckien
För Konungariket Danmark
För Republiken Estland
För Republiken Frankrike
För Förbundsrepubliken Tyskland
För Republiken Grekland
För Ungern
För Republiken Island
För Republiken Italien
För Republiken Lettland
För Republiken Litauen
För Storhertigdömet Luxemburg
För Montenegro
För Konungariket Nederländerna
För Republiken Nordmakedonien
För Konungariket Norge
För Republiken Polen
För Republiken Portugal
För Rumänien
För Republiken Slovakien
För Republiken Slovenien
För Konungariket Spanien
För Republiken Turkiet
För Förenade konungariket
Storbritannien och Nordirland
För Amerikas förenta stater

In witness whereof, the undersigned plenipotentiaries have signed the present Protocol.

Signed at Brussels on the 5th day of July 2022.

For the Republic of Albania
For the Kingdom of Belgium
For the Republic of Bulgaria
For Canada
For the Republic of Croatia
For the Czech Republic
For the Kingdom of Denmark
For the Republic of Estonia
For the French Republic
For the Federal Republic of Germany
For the Hellenic Republic
For Hungary
For the Republic of Iceland
For the Italian Republic
For the Republic of Latvia
For the Republic of Lithuania
For the Grand Duchy of Luxembourg
For Montenegro
For the Kingdom of the Netherlands
For the Republic of North Macedonia
For the Kingdom of Norway
For the Republic of Poland
For the Portuguese Republic
For Romania
For the Slovak Republic
For the Republic of Slovenia
For the Kingdom of Spain
For the Republic of Türkiye
For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
For the United States of America

SOPIMUS POHJOIS-ATLANTIN LIITON, KANSALLISTEN EDUSTAJIEN JA KANSAINVÄLISEN HENKILÖSTÖN ASEMASTA

De stater som har undertecknat detta avtal, och

som anser att det för att Nordatlantiska fördragsorganisationen, dess internationella personal och medlemsstaternas representanter som närvarar vid dess möten ska kunna fullgöra sina uppgifter och uppfylla sina syften är nödvändigt att de har den status som anges nedan,

har kommit överens om följande.

Del I. Allmänt

Artikel I

I detta avtal avses med

- a. *organisationen* Nordatlantiska fördragsorganisationen (Nato), bestående av rådet och dess biträdande organ,
- b. *rådet* det råd som inrättats i enlighet med artikel 9 i nordatlantiska fördraget och rådets ställföreträdarförsamling,
- c. *biträdande organ* ett organ, en kommitté eller en tjänst som inrättats av rådet eller på bemyndigande av det, med undantag av sådana som detta avtal i enlighet med artikel II inte är tillämpligt på,
- d. *ordföranden i rådets ställföreträdarförsamling* ordföranden i rådets ställföreträdarförsamling eller, i dennes frånvaro, den vice ordförande som agerar för dennes räkning.

Artikel II

Detta avtal ska inte vara tillämpligt på något militärt högkvarter som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget eller, om inte rådet beslutar något annat, på något annat militärt organ.

Artikel III

Organisationen och medlemsstaterna ska ständigt samarbeta i syfte att främja god rättskipning, säkerställa att polisbestämmelser iakttas och förebygga och förhindra

AGREEMENT ON THE STATUS OF THE NORTH ATLANTIC TREATY ORGANIZATION, NATIONAL REPRESENTATIVES AND INTERNATIONAL STAFF

The States signatory to the present Agreement,

Considering that for the exercise of their functions and the fulfilment of their purposes it is necessary that the North Atlantic Treaty Organization, its international staff and the representatives of Member States attending meetings thereof should have the status set out hereunder,

Have agreed as follows:

PART I. GENERAL

Article I

In the present Agreement,

- a. 'the Organization' means the North Atlantic Treaty Organization consisting of the Council and its subsidiary bodies;
- b. 'the Council' means the Council established under Article IX of the North Atlantic Treaty and the Council Deputies;
- c. 'subsidiary bodies' means any organ, committee or service established by the Council or under its authority, except those to which, in accordance with Article II, this Agreement does not apply;
- d. 'Chairman of the Council Deputies' includes, in his absence, the Vice-Chairman acting for him.

Article II

The present Agreement shall not apply to any military headquarters established in pursuance of the North Atlantic Treaty nor, unless the Council decides otherwise, to any other military bodies.

Article III

The Organization and Member States shall co-operate at all times to facilitate the proper administration of justice, secure the observance of police regulations and prevent the occurrence of any abuse in connection with the immunities and privileges set out in

missbruk med avseende på den immunitet och de privilegier som anges i detta avtal. Om en medlemsstat anser att någon immunitet eller något privilegium som följer av detta avtal har missbrukats ska samråd hållas mellan den staten och organisationen, eller mellan de berörda staterna, i syfte att avgöra om något sådant missbruk har skett och, om så är fallet, sträva efter att säkerställa att det inte upprepas. En medlemsstat som anser att en person har missbrukat sitt privilegium att vistas i medlemsstaten eller något annat privilegium eller någon annan immunitet som denne beviljats inom ramen för detta avtal får, trots vad som sägs ovan eller i någon annan bestämmelse i detta avtal, kräva att denne lämnar medlemsstatens territorium.

Del II. Organisationen

Artikel IV

Organisationen ska ha ställning som juridisk person; den ska ha förmåga att ingå avtal, förvärva och avyttra lös och fast egendom och inleda rättsliga förfaranden.

Artikel V

Organisationen och dess egendom och tillgångar, var de än finns och vem som än innehar dem, ska åtnjuta immunitet mot varje form av rättsligt förfarande om inte ordföranden i rådets ställföreträdarförsamling för organisationens räkning i något särskilt fall uttryckligen godkänner att denna immunitet hävs. Hävande av immuniteten får dock inte utsträckas till att avse något slag av verkställighetsåtgärder eller beslag.

Artikel VI

Organisationens lokaler ska vara okränkbara. Dess egendom och tillgångar, var de än finns och vem som än innehar dem, ska åtnjuta immunitet mot husrannsakan, rekvirition, förverkande, expropriation och alla andra former av ingripande.

Artikel VII

Organisationens arkiv och alla handlingar som tillhör den eller innehas av den ska vara okränkbara, var de än finns.

Artikel VIII

the present Agreement. If any Member State considers that there has been an abuse of any immunity or privilege conferred by this Agreement, consultations shall be held between that State and the Organization, or between the States concerned, to determine whether any such abuse has occurred, and, if so, to attempt to ensure that no repetition occurs. Notwithstanding the foregoing or any other provisions of this Agreement, a Member State which considers that any person has abused his privilege of residence or any other privilege or immunity granted to him under this Agreement may require him to leave its territory..

PART II. THE ORGANIZATION

Article IV

The Organization shall possess juridical personality; it shall have the capacity to conclude contracts, to acquire and dispose of movable and immovable property and to institute legal proceedings

Article V

The Organization, its property and assets, wheresoever located and by whomsoever held, shall enjoy immunity from every form of legal process except in so far as in any particular case the Chairman of the Council Deputies, acting on behalf of the Organization, may expressly authorize the waiver of this immunity. It is, however, understood that no waiver of immunity shall extend to any measure of execution or detention of property

Article VI

The premises of the Organization shall be inviolable. Its property and assets, wheresoever located and by whomsoever held, shall be immune from search, requisition, confiscation, expropriation or any other form of interference.

Article VII

The archives of the Organization and all documents belonging to it or held by it shall be inviolable, wherever located.

Article VIII

1. Without being restricted by financial controls, regulations or moratoria of any kind,

1. Oberoende av eventuella finansiella kontrollbestämmelser, regleringar eller moratorier av något slag

- a. får organisationen inneha valuta av vilket slag som helst och förfoga över konton i vilken valuta som helst,
- b. ska organisationen fritt kunna överföra sina medel från ett land till ett annat eller inom vilket land som helst och kunna växla varje valuta som den innehar till varje annan valuta till den mest förmånliga officiella sälj- respektive köpkursen.

2. Vid utövandet av sina rättigheter enligt punkt 1 ska organisationen ta vederbörlig hänsyn till eventuella framställningar som görs av någon medlemsstat och tillgodose de framställningarna i den mån det är praktiskt möjligt.

Artikel IX

Organisationen och dess tillgångar, inkomster och övriga egendom ska vara befriade

- a. från alla direkta skatter, dock med det förbehållet att organisationen inte ska kräva befrielse från skatter eller avgifter som inte är annat än avgifter för allmännyttiga tjänster,
- b. från alla tullavgifter och kvantitativa in- och utförselrestriktioner i fråga om varor som införs eller utförs av organisationen för tjänstebruk; varor som införts under åtnjutande av denna befrielse får inte avyttras, genom vare sig försäljning eller donation, i införsellandet annat än på sådana villkor som godkänns av det landets regering,
- c. från alla tullavgifter och kvantitativa in- och utförselrestriktioner i fråga om dess publikationer.

Artikel X

Även om organisationen i allmänhet inte kommer att kräva befrielse från punktskatter eller sådan annan skatt på försäljningen av lös eller fast egendom som utgör en del av det pris som ska betalas, ska medlemsstaterna, när organisationen företar större inköp

- a. the Organization may hold currency of any kind and operate accounts in any currency;
- b. the Organization may freely transfer its funds from one country to another or within any country and convert any currency held by it into any other currency at the most favourable official rate of exchange for a sale or purchase as the case may be.

2. In exercising its rights under paragraph 1 above, the Organization shall pay due regard to any representations made by any Member State and shall give effect to such representations in so far as it is practicable to do so.

Article IX

The Organization, its assets, income and other property shall be exempt:

- a. from all direct taxes; the Organization will not, however, claim exemption from rates, taxes or dues which are no more than charges for public utility services;
- b. from all customs duties and quantitative restrictions on imports and exports in respect of articles imported or exported by the Organization for its official use; articles imported under such exemption shall not be disposed of, by way either of sale or gift, in the country into which they are imported except under conditions approved by the Government of that country;
- c. from all customs duties and quantitative restrictions on imports and exports in respect of its publications.

Article X

While the Organization will not as a general rule claim exemption from excise duties and from taxes on the sale of movable and immovable property which form part of the price to be paid, nevertheless, when the Organization is making important purchases for official use of property on which such duties and taxes have been charged or are chargeable, Member States will whenever possible make the appropriate administrative arrangements for the remission or return of the amount of duty or tax.

för tjänstebruk av egendom som är underkastad sådana skatter, närhelst så är möjligt vidta lämpliga administrativa åtgärder för efterskänkande eller återbetalning av skattebeloppet.

Artikel XI

1. Ingen censur ska utövas i fråga om organisationens officiella korrespondens eller andra officiella meddelanden.
2. Organisationen ska ha rätt att använda chiffer samt att sända och ta emot korrespondens med kurir eller kurirsäck, som ska åtnjuta samma immunitet och privilegier som diplomatiska kurirer och kurirsäckar.
3. Inget i denna artikel ska tolkas som att det förhindrar vidtagandet av lämpliga säkerhetsmässiga försiktighetsåtgärder som en medlemsstat och rådet, för organisationens räkning, fastställt genom överenskommelse.

DEL III. Representanter för medlemsstaterna

Artikel XII

Var och en som av en medlemsstat utsetts till dess huvudsakliga ständiga representant vid organisationen på en annan medlemsstats territorium ska, liksom de medlemmar av dennes på det territoriet bosatta officiella personal som kan överenskommas mellan den utseende staten och organisationen och mellan organisationen och den stat där de kommer att vara bosatta, åtnjuta samma immunitet och privilegier som diplomatiska representanter och deras officiella personal i motsvarande ställning.

Artikel XIII

1. En medlemsstats representant i rådet eller i något av dess biträdande organ vilken inte omfattas av artikel XII ska, under den tid denne uppehåller sig på en annan medlemsstats territorium under utövande av sin tjänst, åtnjuta följande privilegier och immunitet:
 - a. samma immunitet mot anhängande eller annat frihetsberövande som diplomatisk personal i motsvarande ställning,
 - b. immunitet mot rättsliga förfaranden i fråga om tal, skrift och handlingar i tjänsten,

Article XI

1. No censorship shall be applied to the official correspondence and other official communications of the Organization.
2. The Organization shall have the right to use codes and to despatch and receive correspondence by courier or in sealed bags, which shall have the same immunities and privileges as diplomatic couriers and bags.
3. Nothing in this Article shall be construed to preclude the adoption of appropriate security precautions to be determined by agreement between a Member State and the Council acting on behalf of the Organization.

PART III. REPRESENTATIVES OF MEMBER STATES

Article XII

Every person designated by a Member State as its principal permanent representative to the Organization in the territory of another Member State, and such members of his official staff resident in that territory as may be agreed between the State which has designated them and the Organization and between the Organization and the State in which they will be resident, shall enjoy the immunities and privileges accorded to diplomatic representatives and their official staff of comparable rank.

Article XIII

1. Any representative of a Member State to the Council or any of its subsidiary bodies who is not covered by Article XII shall, while present in the territory of another Member State for the discharge of his duties, enjoy the following privileges and immunities:
 - a. the same immunity from personal arrest or detention as that accorded to diplomatic personnel of comparable rank;
 - b. in respect of words spoken or written and of acts done by him in his

- c. okränkbarhet för alla handlingar och dokument,
- d. rätt att använda chiffer och att ta emot och skicka dokument eller korrespondens med kurir eller i kurirsäckar,
- e. samma befrielse för denne jämte äkta make från invandringsrestriktioner, från utlänningsregistrering och från nationell tjänsteplikt som diplomatisk personal i motsvarande ställning,
- f. samma lättnader med avseende på valuta- och växlingsrestriktioner som diplomatisk personal i motsvarande ställning,
- g. samma immunitet och förmåner med avseende på personligt bagage som diplomatisk personal i motsvarande ställning,
- h. rätt att tullfritt införa sina möbler och tillhörigheter vid sin ankomst för att tillträda sin befattning i landet i fråga och att vid sitt entledigande från tjänsten i det landet tullfritt åter utföra sådana möbler och tillhörigheter, i båda fallen med förbehåll för sådana eventuella villkor som regeringen i det land där rätten utövas anser nödvändiga,
- i. rätt att tillfälligt införa sitt privata motorfordon tullfritt för personligt bruk och därefter åter utföra fordonet tullfritt, i båda fallen med förbehåll för de villkor som det berörda landets regering eventuellt anser nödvändiga.

2. När skattskyldighet grundar sig på vistelse ska en tidsperiod då en representant som omfattas av denna artikel uppehåller sig på en annan medlemsstats territorium för utövande av sin tjänst inte räknas som vistelsetid. I synnerhet ska denne åtnjuta skattefrihet för lön och löneförmåner i tjänsten under sådana tjänstgöringsperioder.

3. I denna artikel avses med representant alla representanter, rådgivare och tekniska experter vid delegationer. Varje medlemsstat ska på begäran meddela de andra berörda medlemsstaterna namnen på dess representanter som omfattas av denna artikel

official capacity, immunity from legal process;

- c. inviolability for all papers and documents;
- d. the right to use codes and to receive and send papers or correspondence by courier or in sealed bags;
- e. the same exemption in respect of himself and his spouse from immigration restrictions, aliens registration and national service obligations as that accorded to diplomatic personnel of comparable rank;
- f. the same facilities in respect of currency or exchange restrictions as are accorded to diplomatic personnel of comparable rank;
- g. the same immunities and facilities in respect of his personal baggage as are accorded to diplomatic personnel of comparable rank;
- h. the right to import free of duty his furniture and effects at the time of first arrival to take up his post in the country in question, and, on the termination of his functions in that country, to re-export such furniture and effects free of duty, subject in either case to such conditions as the Government of the country in which the right is being exercised may deem necessary;
- i. the right to import temporarily free of duty his private motor vehicle for his own personal use and subsequently to re-export such vehicle free of duty, subject in either case to such conditions as the Government of the country concerned may deem necessary.

2. Where the Legal incidence of any form of taxation depends upon residence, a period during which a representative to whom this Article applies is present in the territory of another Member State for the discharge of his duties shall not be considered as a period of residence. In particular, he shall be exempt from taxation on his official salary and emoluments during such periods of duty.

och hur länge de sannolikt kommer att vistas på de andra medlemsstaternas territorium.

Artikel XIV

Den officiella administrativa personal som åtföljer en medlemsstats representant men som inte omfattas av artikel XII eller XIII ska när de för fullgörandet av sina uppgifter uppehåller sig på en annan medlemsstats territorium åtnjuta de privilegier och den immunitet som anges i artikel XIII.1 b, c, e, f, h och i samt artikel XIII.2.

Artikel XV

Medlemsstaternas representanter och deras personal beviljas inte privilegier och immunitet i de berörda personernas eget intresse utan för att trygga ett oberoende fullgörande av deras uppgifter med anknytning till nordatlantiska fördraget. Följaktligen har en medlemsstat inte bara rätt utan även skyldighet att häva immuniteten för sina representanter och deras personal om immuniteten enligt medlemsstatens uppfattning skulle hindra rättvisans gång och kan hävas utan men för de ändamål för vilka den har beviljats.

Artikel XVI

Bestämmelserna i artiklarna XII–XIV innebär inte någon skyldighet för någon stat att bevilja någon av dess medborgare eller någon person i egenskap av statens representant eller i egenskap av medlem av representantens personal sådana privilegier eller sådan immunitet som avses i de artiklarna.

Del IV. Internationell personal och sakkunniga på uppdrag för organisationen

Artikel XVII

Ordföranden för rådets ställföreträdarförsamling och de enskilda berörda medlemsstaterna ska komma överens om vilka kategorier av organisationens tjänstemän som ska omfattas av artiklarna XVIII–XX. Ordföranden för rådets ställföreträdarförsamling ska meddela medlemsstaterna namnen på de tjänstemän som hör till dessa kategorier.

Artikel XVIII

Organisationens tjänstemän som överenskommits i enlighet med artikel XVII

3. In this Article 'representative' shall be deemed to include all representatives, advisers and technical experts of delegations. Each Member State shall communicate to the other Member States concerned, if they so request, the names of its representatives to whom this Article applies and the probable duration of their stay in the territories of such other Member States.

Article XIV

Official clerical staff accompanying a representative of a Member State who are not covered by Articles XII or XIII shall, while present in the territory of another Member State for the discharge of their duties, be accorded the privileges and immunities set out in paragraph 1 b., c., e., f., h. and i., and paragraph 2 of Article XIII

Article XV

Privileges and immunities are accorded to the representatives of Member States and their staffs not for the personal benefit of the individuals themselves, but in order to safeguard the independent exercise of their functions in connection with the North Atlantic Treaty. Consequently, a Member State not only has the right but is under a duty to waive the immunity of its representatives and members of their staffs in any case where, in its opinion, the immunity would impede the course of justice and can be waived without prejudice to the purposes for which the immunity is accorded.

Article XVI

The provisions of Articles XII to XIV above shall not require any State to grant any of the privileges or immunities referred to therein to any person who is its national or to any person as its representative or as a member of the staff of such representative.

PART IV. INTERNATIONAL STAFF AND EXPERTS ON MISSIONS FOR THE ORGANIZATION

Article XVII

The categories of officials of the Organization to which Articles XVIII to XX apply shall be agreed between the Chairman of the Council Deputies and each of the Member

- a. åtnjuter immunitet mot rättsliga förfaranden i fråga om tal, skrift och handlingar i tjänsten och inom ramen för sina befogenheter,
- b. åtnjuter, jämte äkta make och anhöriga som bor med och är beroende av dem, samma immunitet mot invandringsrestriktioner och bestämmelser om utlänningsregistrering som diplomatisk personal i motsvarande ställning,
- c. åtnjuter samma förmåner med avseende på valuta- och växlingsrestriktioner som diplomatisk personal i motsvarande ställning,
- d. åtnjuter, jämte äkta make och anhöriga som bor med och är beroende av dem, samma möjligheter till repatriering vid internationella kriser som diplomatisk personal i motsvarande ställning,
- e. har rätt att tullfritt införa sina möbler och tillhörigheter vid sin ankomst för att tillträda sin befattning i landet i fråga och att vid sitt entledigande från tjänsten i landet tullfritt åter utföra sådana möbler och tillhörigheter, i båda fallen med förbehåll för sådana eventuella villkor som regeringen i det land där rätten utövas anser nödvändiga,
- f. har rätt att tillfälligt införa sina privata motorfordon tullfritt för personligt bruk och därefter åter utföra fordonen tullfritt, i båda fallen med förbehåll för de villkor som det berörda landets regering eventuellt anser nödvändiga.

Artikel XIX

Organisationens tjänstemän som överenskommit i enlighet med artikel XVII ska åtnjuta skattefrihet för sina löner och löneförmåner som organisationen betalar dem i deras egenskap av sådana tjänstemän. Varje medlemsstat kan dock med rådet, som företrädare för organisationen, ingå en överenskommelse enligt vilken medlemsstaten anställer och till organisationens förfogande ställer alla medlemsstatens medborgare (med undantag, om medlemsstaten så önskar, av sådana som inte är stadigvarande bosatta på medlemsstatens territorium) som

States concerned. The Chairman of the Council Deputies shall communicate to the Member States the names of the officials included in these categories.

Article XVIII

Officials of the Organization agreed upon under Article XVII shall:

- a. be immune from legal process in respect of words spoken or written and of acts done by them in their official capacity and within the limits of their authority;
- b. be granted, together with their spouses and members of their immediate families residing with and dependent on them, the same immunities from immigration restrictions and aliens' registration as is accorded to diplomatic personnel of comparable rank;
- c. be accorded the same facilities in respect of currency or exchange restrictions as are accorded to diplomatic personnel of comparable rank;
- d. be given, together with their spouses and members of their immediate families residing with and dependent on them, the same repatriation facilities in time of international crisis as are accorded to diplomatic personnel of comparable rank;
- e. have the right to import free of duty their furniture and effects at the time of first arrival to take up their post in the country in question, and, on the termination of their functions in that country, to re-export such furniture and effects free of duty, subject in either case to such conditions as the Government of the country in which the right is being exercised may deem necessary;
- f. have the right to import temporarily free of duty their private motor vehicles for their own personal use and subsequently to re-export such vehicles free of duty, subject in either case to such conditions as the Government of the country concerned may deem necessary.

Article XIX

ska ingå i organisationens internationella personal och med egna medel betalar dessa personers löner och andra löneförmåner i enlighet med en lönetabell som medlemsstaten fastställer. Sådana löner och löneförmåner får beskattas av den medlemsstaten men ska vara skattebefriade i övriga medlemsstater. Om en sådan överenskommelse ingås av en medlemsstat och senare ändras eller sägs upp, är medlemsstaterna inte längre skyldiga att i enlighet med första meningen i denna artikel befria de löner och löneförmåner som betalas till dess medborgare från beskattning.

Artikel XX

Utöver den immunitet och de privilegier som anges i artiklarna XVIII och XIX ska organisationens verkställande sekreterare, samordnaren av nordatlantisk försvarsproduktion och de andra fast anställda tjänstemän i likvärdig ställning som ordföranden för rådets ställföreträdarförsamling och medlemsstaternas regeringar kan komma överens om beviljas de privilegier och den immunitet som normalt beviljas diplomatisk personal i motsvarande ställning.

Artikel XXI

1. Sakkunniga (andra än tjänstemän som omfattas av artiklarna XVIII–XX) som utför uppdrag för organisationen ska åtnjuta följande privilegier och immunitet i den mån det behövs för att de ska kunna fullgöra sina uppgifter på ett effektivt sätt när de uppehåller sig på en medlemsstats territorium i syfte att utöva sin tjänst:

- a. immunitet mot personligt anhållande eller annat frihetsberövande samt mot beslagtagande av personligt bagage,
- b. immunitet mot rättsliga förfaranden i fråga om tal, skrift och handlingar under utförandet av sina uppgifter i organisationens tjänst,
- c. samma lättnader med avseende på valuta- och växlingsrestriktioner och personligt bagage som utländska regeringars tjänstemän på tillfälliga tjänsteresor,
- d. okränkbarhet för alla handlingar och dokument som avser deras arbete för organisationen.

Officials of the Organization agreed under Article XVII shall be exempt from taxation on the salaries and emoluments paid to them by the Organization in their capacity as such officials. Any Member State may, however, conclude an arrangement with the Council acting on behalf of the Organization whereby such Member State will employ and assign to the Organization all of its nationals (except, if such Member State so desires, any not ordinarily resident within its territory) who are to serve on the international staff of the Organization and pay the salaries and emoluments of such persons from its own funds at a scale fixed by it. The salaries and emoluments so paid may be taxed by such Member State but shall be exempt from taxation by any other Member State. If such an arrangement is entered into by any Member State and is subsequently modified or terminated, Member States shall no longer be bound under the first sentence of this Article to exempt from taxation the salaries and emoluments paid to their nationals.

Article XX

In addition to the immunities and privileges specified in Articles XVIII and XIX, the Executive Secretary of the Organisation, the Coordinator of North Atlantic Defence Production, and such other permanent officials of similar rank as may be agreed between the Chairman of the Council Deputies and the Governments of Member States, shall be accorded the privileges and immunities normally accorded to diplomatic personnel of comparable rank.

Article XXI

1. Experts (other than officials coming within the scope of Articles XVIII to XX) employed on missions on behalf of the Organization shall be accorded the following privileges and immunities so far as is necessary for the effective exercise of their functions while present in the territory of a Member State for the discharge of their duties:

- a. immunity from personal arrest or detention and from seizure of their personal baggage;

2. Ordföranden för rådets ställföreträdarförsamling ska meddela de berörda medlemsstaterna namnen på de sakkunniga som omfattas av denna artikel.

Artikel XXII

Privilegier och immunitet beviljas tjänstemän och sakkunniga i organisationens intresse och inte i de berörda personernas eget intresse. Ordföranden för rådets ställföreträdarförsamling ska ha rätt och skyldighet att häva immuniteten för en tjänsteman eller sakkunnig om immuniteten enligt ordförandens uppfattning skulle hindra rättvisans gång och kan hävas utan men för organisationens intressen.

Artikel XXIII

Bestämmelserna i artiklarna XVIII, XX och XXI innebär inte någon skyldighet för någon stat att bevilja någon av dess medborgare sådana privilegier eller sådan immunitet som avses i de artiklarna, med undantag av

- a. immunitet mot rättsliga förfaranden i fråga om tal, skrift och handlingar under utförande av dennes officiella uppgifter för organisationen,
- b. okränkbarhet för alla handlingar och dokument som avser dennes arbete för organisationen,
- c. lättnader med avseende på valuta- och växlingsrestriktioner i den mån det behövs för att denne ska kunna fullgöra sina uppgifter på ett effektivt sätt.

Del V. Tvistlösning *Artikel XXIV*

Rådet ska utfärda bestämmelser om lämpliga metoder för att lösa

- a. tvister om kontrakt eller andra tvister av privaträttslig natur i vilka organisationen är part,
- b. tvister som berör en sådan tjänsteman eller sakkunnig i organisationen som omfattas av del IV i detta avtal och som i kraft av sin officiella ställning åtnjuter immunitet, om inte immuniteten har hävts i enlighet med artikel XXII.

- b. in respect of words spoken or written or acts done by them in the performance of their official functions for the Organization, immunity from legal process;
- c. the same facilities in respect of currency or exchange restrictions and in respect of their personal baggage as are accorded to officials of foreign Governments on temporary official missions;
- d. inviolability for all papers and documents relating to the work on which they are engaged for the Organization.

2. The Chairman of the Council Deputies shall communicate to the Member States concerned the names of any experts to whom this Article applies.

Article XXII

Privileges and immunities are granted to officials and experts in the interests of the Organization and not for the personal benefit of the individuals themselves. The Chairman of the Council Deputies shall have the right and the duty to waive the immunity of any official or expert in any case where, in his opinion, the immunity would impede the course of justice and can be waived without prejudice to the interests of the Organization.

Article XXIII

The provisions of Articles XVIII, XX and XXI above shall not require any State to grant any of the privileges or immunities referred to therein to any person who is its national, except:

- a. immunity from legal process in respect of words spoken or written or acts done by him in the performance of his official functions for the Organization;
- b. inviolability for all papers and documents relating to the work on which he is engaged for the Organization;

Del VI. Tilläggsavtal

Artikel XXV

Rådet får för organisationens räkning med en eller flera medlemsstater ingå tilläggsavtal som med avseende på staten eller staterna i fråga modifierar bestämmelserna i detta avtal.

Del VII. Slutbestämmelser

Artikel XXVI

1. Detta avtal ska vara öppet för undertecknande av organisationens medlemsstater och ratificeras. Ratifikationsinstrumenten ska deponeras hos Amerikas förenta staters regering, som ska underrätta samtliga signatärstater om varje sådan deponering.

2. Så snart sex signatärstater har deponerat sina ratifikationsinstrument träder detta avtal i kraft med avseende på de staterna. Med avseende på varje annan signatärstat träder avtalet i kraft den dag då dess ratifikationsinstrument deponeras.

Artikel XXVII

Detta avtal kan sägas upp av varje part genom skriftligt meddelande om uppsägning till Amerikas förenta staters regering, som ska underrätta samtliga signatärstater om varje sådant meddelande om uppsägning. Uppsägningen börjar gälla ett år från det att Amerikas förenta staters regering har mottagit meddelandet.

Till bekräftelse härav har undertecknade befullmäktigade undertecknat detta avtal. Upprättat i Ottawa den 20 september 1951 på engelska och franska språken, vilka båda texter är lika giltiga, i ett enda original som ska deponeras i arkivet hos Amerikas förenta staters regering, som ska sända en bestyrkt kopia till varje signatärstat.

- c. facilities in respect of currency or exchange restrictions so far as necessary for the effective exercise of his functions.

PART V. SETTLEMENT OF DISPUTES

Article XXIV

The Council shall make provision for appropriate modes of settlement of:

- a. disputes arising out of contracts or other disputes of a private character to which the Organization is a party;
- b. disputes involving any official or expert of the Organization to whom Part IV of this Agreement applies who by reason of his official position enjoys immunity; if immunity has not been waived in accordance with the provisions of Article XXII.

PART VI. SUPPLEMENTARY AGREEMENTS

Article XXV

The Council acting on behalf of the Organization may conclude with any Member State or States supplementary agreements modifying the provisions of the present Agreement, so far as that State or those States are concerned.

PART VII. FINAL PROVISIONS

Article XXVI

1. The present Agreement shall be open for signature by Member States of the Organization and shall be subject to ratification. Instruments of ratification shall be deposited with the Government of the United States of America, which will notify all signatory States of each such deposit.

2. As soon as six signatory States have deposited their instruments of ratification, the present Agreement shall come into force in respect of those States. It shall come into force in respect of each other signatory State on the date of the deposit of its instrument of ratification.

Article XXVII

The present Agreement may be denounced by any Contracting State by giving written notification of denunciation to the Government of the United States of America, which will notify all signatory States of each such notification. The denunciation shall take effect one year after the receipt of the notification by the Government of the United States of America.

In witness whereof the undersigned plenipotentiaries have signed the present Agreement. Done in Ottawa this twentieth day of September, 1951, in French and in English, both texts being equally authoritative, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Government of the United States of America which will transmit a certified copy to each of the signatory States.